

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківська державна академія дизайну і мистецтв
Кафедра методології крос-культурних практик

БІЗНЕС ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОЕКТУВАННЯ

Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисциплін економічного
напрямку

Для студентів всіх спеціальностей ХДАДМ денної та заочної форм навчання

Харків 2023

УДК 7.01/.03:33(07)

Батюк А. А. «Бізнес планування та проєктування». Методичні рекомендації до самостійної роботи з дисциплін Економічного напрямку. Для студентів всіх спеціальностей ХДАДМ денної та заочної форм навчання. — Харків, ХДАДМ, 2023. — 16с..

Укладачі: Батюк Анна Анатоліївна, кандидат наук з державного управління, викладач кафедри методології крос-культурних практик

Методичні рекомендації призначені для допомоги студентам під час написання самостійної роботи з дисциплін Економічного напрямку, які викладаються студентам ХДАДМ всіх спеціальностей денної та заочної форм навчання. Наведені вимоги і методичні рекомендації по виконанню самостійної контрольної роботи, надано список літератури

Рекомендовано до друку на засіданні кафедри методології крос-культурних практик (Протокол № від 31.08.2023) та схвалено Методичною радою ХДАДМ (Протокол № 20-03 від 23.10.2023)

ЗМІСТ

Вступ

Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві

Тема 2. Організація підприємницької діяльності в Україні.

Тема 3. Бізнес ідеї як стартова точка планування бізнесу

Тема 4. Бізнес моделі, їх роль у розвитку підприємництва.

Тема 5. Прогнозування підприємницької діяльності.

Тема 6. Особливості управління бізнес-проектами.

Тема 7. Тайм-менеджмент у процесі управлінням бізнесом.

Тема 8. Комунікація в процесі бізнес проектуванні.

Тема 9. Фандрейзинг. Гранти та проекти.

Тема 10. Стратегії управління проектами.

Список орієнтовних тем індивідуальних-практичних робіт

Список рекомендованої літератури

Вступ

Створення та ведення бізнесу є важливим та вельме складним завданням. Заснування підприємств чи організацій і подальше їх функціонування та розвиток кожного суб'єкта підприємницької діяльності, потребує детального планування, дієвим інструментом якого виступає процес бізнес-планування. Починаючи підприємницьку діяльність важливо мати навик вибору виду економічної діяльності, визначення з системою оподаткування, реєстрація підприємства. Не менш важливе значення відводиться розробці бізнес-плану як детального попереднього аналізу та прогнозу перспектив підприємницького проекту. На сучасному етапі розвитку економіки планування бізнес діяльності бізнес планування набуває особливої актуальності, адже все більше стає необхідним розуміння потреб суспільства, орієнтації на цільову аудиторію, розуміння ємкості ринку та його секторів, комплексному впроваджені елементів планування з метою забезпечення високої конкурентоспроможності бізнесу

Бізнес-план та бізнес модель допомагає охопити та проаналізувати всі напрями суб'єкта господарювання, визначити вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на реалізацію бізнес ідеї та мати планові фінансові результати.

Одночасно важливими аспектами у ефективному бізнес планування та проектуванні є вміння управляти діяльністю, формувати стратегічну комунікацію, будувати ділові відносини з партнерами та клієнтами. А з огляду на важливість матеріального забезпечення будь-якого проекту чи бізнесу вивчення наявних можливостей пошуку донорів та фандрайзингу, вміння знаходити ресурси та подавати заявки на гранти є вельма необхідним в будь якій сфері.

Дана дисципліна спрямована на вивчення аспектів бізнес-діяльності, отримання практичних навичок вирішення актуальних питань організації та ведення бізнесу в мистецькій сфері, ознайомити студентів з питаннями планування бізнесу, вивчити бізнес моделі планування та веденням бізнес

діяльності, вивчення стратегій комунікацій, розгляд можливостей фандрайзингу та грантування.

Тема 1. Сутність бізнес-планування та особливості його здійснення на підприємстві

Перелік питань до розгляду:

1. Бізнес-планування і управління бізнесом.
2. Методологічні основи планування.
3. Бізнес-планування як інструмент реалізації стратегії.
4. Зародження бізнес-планування та сутність бізнес-плану.

Практичні завдання до теми № 1

Дайте визначення бізнес плануванню. Виразіть власне бачення необхідності здійснення бізнес планування та управління бізнесу. В чому їх суть.

Тема 2. Організація підприємницької діяльності в Україні

Перелік питань до розгляду:

1. Основи ведення та реєстрації бізнесу в Україні.
2. Система оподаткування.
3. Облік господарської діяльності малого бізнесу.

Практичні завдання до теми № 2

1. Ознайомтесь з переліком КВЕД, оберіть якийсь тип підприємницької діяльності щодо надання послуг, виробництва чи продажу, знайдіть необхідний код в класифікаторі КВЕД.
2. Проаналізуйте та оберіть тип оподаткування для підприємництва згідно обраного виду діяльності.
3. Виконайте завдання щодо підрахунку податку на додану вартість:

ФОП 3-ї групи ЄП, платник ПДВ, купив товари на суму 1500 грн, у т. ч. ПДВ, і отримав від продавця податкову накладну. Яку суму ПДВ було сплачено?

ФОП хоче продати цей товар зі своєю націнкою і з урахуванням вихідного ПДВ. Порахуйте який ПДВ потрібно буде сплатити підприємству якщо підприємець хоче закласти в ціну рреалізації націнку на товар 750 грн.

Тема 3. Бізнес ідеї як стартова точка планування бізнесу

Перелік питань до розгляду:

1. Сутність бізнес – ідеї.
2. Цілі бізнес планування.
3. Цілі підприємницької діяльності.

Практичні завдання до теми № 3

1. Сформулюйте місію - ідею вашого підприємства (організації)?
2. Прошкалюйте кожну з глобальних цілей згідно з малюнком зображеним на додатку 1 і 2. Поставте до кожної цілі оцінку від 1 до 10, де 10 дуже важлива актуальна ціль, а 1 - зовсім не важлива. Оцінюйте цілі відносно вашого підприємства чи організації.
3. В таблиці у додатку 3 напишіть по кожному з рівнів цілей, яку ціль може закрити чи допомагати віршувати ваше підприємство / організація? Що може робити для досягнення поставленої цілі? Як допомагати вирішенню глобальної проблеми (кроки, дії)?

Тема 4. Бізнес моделі, їх роль у розвитку підприємництва

Перелік питань до розгляду:

1. Визначення бізнес моделі та її будова.
2. Типи бізнес моделей.

Практичні завдання до теми № 4

1. Створити бізнес-модель для власного стартапу.

Тема 5. Прогнозування підприємницької діяльності

Перелік питань до розгляду:

1. Діагностика конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності.
2. Дослідження ринку.
3. Методи прогнозування обсягів продаж.

Практичні завдання до теми № 5

1. Зробити Swot-аналіз по обраному вами виду підприємницької діяльності.

Тема 6. Особливості управління бізнес-проектами

Перелік питань до розгляду:

1. Планування проєкту та команда проєкту.
2. Стратегії управління проєктом.
3. Ризики та зміни.

Практичні завдання до теми № 6

1. Продумати можливі ризики за проектом, шляхи та засоби їх подолання.
2. Підготуйте покроковий план реалізації діяльностей за проектом.

Тема 7. Тайм-менеджмент у процесі управлінням бізнесом

Перелік питань до розгляду:

1. Сутність та значення тайм-менеджменту у бізнесі.
2. Контроль за виконанням завдань.

Практичні завдання до теми № 7

1. Визначити види звітування за виконанні завдання та методи розподілення завдань.

Тема 8. Комунікація в процесі бізнес проектуванні.

Перелік питань до розгляду:

1. Сутність і типи комунікацій.
2. Ефективна комунікація в бізнесі.
3. Комунікативна стратегія.

Практичні завдання до теми № 8

1. Визначте власну ефективну комунікативну стратегію
2. Заповніть матрицю аналізу стейкхолдерів

Тема 9. Фандрейзинг. Гранти та проекти.

Перелік питань до розгляду:

1. Сутність фандрейзингу та його методи.

2. Гранти та проекти.
3. Критерії успішного проекту.

Практичні завдання до теми № 9

1. Дайте відповідь на запитання щодо власної фандрайзингової компанії, яку ви могли б організувати:
 - Що? (вид діяльності, що будете робити)
 - Де? (географічне розташування)
 - Чому? (навіщо це потрібно, чим обумовлено, яка є потреба)
 - Для кого? (цільова аудиторія)
 - Для чого? (кінцева мета)
 - В який спосіб? (тип діяльності, в якому форматі, за допомогою яких ресурсів)
 - Коли? (часовий проміжок, коли плануєте почати і коли повинен бути досягнутий кінцевий результат).

СПИСОК ОРІЄНТОВНИХ ТЕМ ІНДИВІДУАЛЬНИХ-ПРАКТИЧНИХ РОБІТ

1. Концептуальні засади стратегічного планування.
2. Мета, значення та доцільність розробки бізнес-плану на кожному з етапів життєвого циклу суб'єкта підприємницької діяльності.
3. Методи та методологія розрахунку планових економічних показників
4. Взаємозв'язок об'єкта та типів управлінських рішень процесу бізнеспланування.
5. Метод цільового прибутку як метод бізнес-планування: суть, переваги та недоліки.
6. Індикативний метод як метод бізнес-планування: суть, переваги та недоліки.
7. Балансовий метод як метод бізнес-планування: суть, переваги та недоліки.
8. Нормативний метод як метод бізнес-планування: суть, переваги та недоліки.
9. Дослідно-статистичний метод як метод планування: суть, переваги та недоліки.
10. Об'єктивна необхідність підготовчої стадії бізнес-планування. Методика проведення SWOT-аналізу.
11. Теоретичні засади стратегічного планування, види стратегій реалізації підприємницького проекту.
12. Зміст та структура бізнес-плану залежно від цілей його розробки та аудиторії, на яку він розрахований.
13. Зміст та структура бізнес-плану залежно від розмірів бізнесу і фінансових потреб та характеристики продукту бізнесу.
14. Зміст та структура бізнес-плану залежно від сфери бізнесу.

15. Теоретичні засади та методика побудови графіків життєвого циклу суб'єкта підприємницької діяльності і життєвого циклу продукції (послуги).
16. Методика та показники оцінки рівня конкуренції на ринку.
17. Методика проведення сегментації ринку.
18. Методика прогнозування обсягів реалізації продукції (надання послуг).
19. Конкурентне середовище суб'єкта підприємницької діяльності: умови його формування та чинники впливу.
20. Конкурентне середовище у сфері роздрібної торгівлі.
21. Фінансово-промислові групи як суб'єкти конкурентного середовища.
22. Галузеві особливості формування конкурентного середовища у вітчизняній економіці.
23. Зміст діагностичних процесів у галузі оцінювання конкурентного середовища.
24. Концепції діагностики конкурентного середовища М. Портера.
25. Методичні підходи до діагностики конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності.
26. Система показників для оцінювання конкурентного середовища суб'єкта підприємницької діяльності.
27. Аналіз інтенсивності конкурентного середовища та ступеня монополізації ринку.
28. Оцінювання конкурентного статусу суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.
29. Особливості управління портфелем стратегічних зон господарювання суб'єкта підприємницької діяльності на ринку.
30. Процес планування та формування маркетингової стратегії.

31. Методичні засади сегментування і позиціонування суб'єкта підприємницької діяльності та його продукції на ринку.
32. Управління інструментами маркетингу.
33. Стратегія розподілу продукції суб'єкта підприємницької діяльності та управління каналами збуту.
34. Технологія виробничого процесу (процесу надання послуг), контроль якості технологічного процесу, виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності.
35. Система матеріально-технічного забезпечення суб'єкта підприємницької діяльності.
36. Виробнича потужність та виробнича програма суб'єкта підприємницької діяльності.
37. Теоретико-методичні засади організації виробництва.
38. Методика нормування ресурсного забезпечення суб'єкта підприємницької діяльності.
39. Основи підприємницької діяльності: створення суб'єкта підприємницької діяльності та започаткування бізнесу.
40. Види підприємств в Україні.
41. Нормативно-правова база ведення підприємницької діяльності в Україні.
42. Методи оцінки рівня ризику реалізації підприємницького проекту.
43. Особливості їх застосування залежно від виду ризику.
44. Взаємообумовленість впливу та доцільність реалізації заходів з мінімізації впливу ризиків залежно від стадії життєвого циклу функціонування суб'єкта підприємництва.
45. Характеристика етапів ефективної системи управління ризиками суб'єкта підприємництва.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бескровна Л.О. Бізнес-планування підприємства: навч. посіб. / Л.О. Бескровна. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2012. – 124 с.
2. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська, Р.Л. Лупак. – К.: Знання, 2013. – 173 с.
3. Бочко О.Ю. Основи планування діяльності підприємств невиробничої сфери: навч. посіб. / О.Ю. Бочко, В.Ф. Проскура. – К.: Ліра-К, 2014. – 218 с.
4. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства: навч. посіб. / А.Ф. Бурик. – К.: ЦУЛ, 2013. – 260 с.
5. Данилюк М.О. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. / М.О. Данилюк. – К.: Ліра-К, 2015. – 328 с.
6. Загуцький У.Р. Планування і діагностика діяльності підприємств: навч. посіб. / У.Р. Загуцький, В.М. Цимбалюк, С.Г. Шевченко. – К.: Ліра-К, 2013. – 320 с.
7. Кульчинська О.О. Роль стратегічного планування в ефективній діяльності підприємств / О.О. Кульчинська // Вісник. Економіка. Проблеми економічного становлення. – 2012. – № 1. – С. 83-88.
8. Лаврів Л.А. Планування діяльності організації: навч. посіб. / Л.А. Лаврів. – Тернопіль: Крок, 2013. – 320 с.
9. Михалюк Н.І. Планування діяльності підприємств: навч. посіб. / Н.І. Михалюк. – К.: Ліра-К, 2015. – 620 с.
10. Статистичний збірник “Баланси та споживання основних продуктів харчування населенням України” / За ред. Ю.М. Остапчука. – К.: Держстат України, 2012. – 54 с.
11. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства / Л.А. Швайка. – К.: Ліра-К, 2014. – 268 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бізнес-план: технологія розробки: навч. посіб. / І.З. Должанський, Т.О. Загорна; М-во освіти і науки України, Макіївський економіко-гуманітарний інт. – 2-ге вид. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 384 с.
2. Коновал І.А. Використання методів імітаційного моделювання для аналізу ризиків проекту / І.А. Коновал // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – 2010. – Вип. 154. – С. 191-196.
3. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посібник / В.В. Македон. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 236 с.
4. Підприємництво та бізнес-культура: підручник / Л.О. Лігоненко, Г.Л. Піратовський, І.В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л.О. Лігоненко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2011. – 508 с.
5. Планування діяльності фірми: навч.-метод. посіб. / Алексєєва М.М. – К.: Фінанси і статистика, 2011. – 248 с.
6. Пугачевська К.Й. Значення бізнес-планування як чинника господарської діяльності в ринковій економіці / К.Й. Пугачевська, Т.С. Плют // Науковий вісник НЛТУ України. – 2011. – № 21.1. – С. 256-260.
7. Смаковська Ю. Критерії експертної оцінки бізнес-плану підприємницького проекту / Ю. Смаковська // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – № 19. – С. 434-438.

ДОДАТКИ

Додаток 1

Глобальні цілі сталого розвитку
Яка ціль найважливіша?

1	☐	10	☐
2	☐	11	☐
3	☐	12	☐
4	☐	13	☐
5	☐	14	☐
6	☐	15	☐
7	☐	16	☐
8	☐	17	☐
9	☐		

Додаток 3

Глобальні цілі сталого розвитку
Визначити яким цілям сталого розвитку відповідає діяльність вашої організації

Додаток 3

Глобальні цілі сталого розвитку

В якому сегменті ваша організація може сприяти досягненню стійких результатів?

	Спільна діяльність	ЦІЛЬ	як саме?	Сталий результат(и)			
				економічна	ЦІЛЬ	Сталий результат(и)	
					соціальна	ЦІЛЬ	Сталий результат(и)
							
				екологічна	ЦІЛЬ	Сталий результат(и)	

ШАБЛОН МАТРИЦІ АНАЛІЗА СТЕЙКХОЛДЕРІВ

СТЕЙКХОЛДЕРИ	ПРИЧЕТНІСТЬ ДО ПРОБЛЕМИ	ЯК ВОНИ МОЖУТЬ ПОДІЯТИ УСПІХУ ПРОЕКТУ?	ЯКИМ ЧИНОМ ЇХ СЛІД ЗАЛУЧАТИ?
Найменування і короткий опис стейкхолдера.	Що цікавить стейкхолдерів (причетних суб'єктів), який розвиток подій вони розраховують, наскільки вони мотивовані, тощо.	Які навички та якості вони можуть привнести до цього проекту?	Який рівень залучення слід розглядати (див. далі Карту стейкхолдерів), і які процеси залучення для цього підходять? Чи існують конфлікти між деякими стейкхолдерами?